

ACTIVITATS

TESIS

GRUPS DE RECERCA

ENTREVISTES

AVENÇOS

A FONTS

GEOGRAFIA

01/2014 - **La vulnerabilitat al canvi climàtic als Aiguamolls de l'Empordà**

Els Aiguamolls de l'Empordà són la segona zona humida més important de Catalunya, i van ser la primera àrea natural protegida a la Costa Brava. Un estudi participatiu sobre la vulnerabilitat i l'adaptació al canvi climàtic revela la preocupació de les persones entrevistades pels efectes derivats del canvi climàtic que més afecten l'àrea observada, com l'augment de la temperatura de l'aire, els canvis en les precipitacions i l'augment del nivell del mar. Així mateix, més de la meitat considera necessària l'adaptació al canvi climàtic.

Referències

Fatoric, Sandra; Morén-Alegret, Ricard. Integrating local knowledge and perception for assessing vulnerability to climate change in economically dynamic coastal areas: The case of natural protected area Aiguamolls de l'Empordà, Spain. Ocean & Coastal Management 85(A): 90-102. 2013.

Els Aiguamolls de l'Empordà van ser la primera àrea natural protegida creada a la Costa Brava i és la segona zona humida més important de Catalunya, després del Delta de l'Ebre. Aquest estudi va investigar com els actors principals perceben i responen al canvi climàtic, i va analitzar la variabilitat climàtica en els últims quaranta anys en una de les zones costaneres econòmicament més dinàmiques d'Espanya. Això s'ha aconseguit mitjançant la realització d'una sèrie de treballs de camp, incloent entrevistes amb diversos actors socials, econòmics i mediambientals, al llarg d'un període de divuit mesos. El nostre enfocament és compatible amb la postura segons la qual l'anàlisi de vulnerabilitat ha de ser participatiu i ha d'incloure dimensions socials, culturals, ambientals, econòmiques i polítiques. El treball de camp ha donat la possibilitat de col·laborar amb alguns actors de l'àrea dels Aiguamolls de l'Empordà i hem fomentat una millor comprensió de la vulnerabilitat i l'adaptació al canvi climàtic amb l'objectiu de reduir la primera, així com augmentar o mantenir les oportunitats per al desenvolupament sostenible a l'àrea natural protegida dels Aiguamolls de l'Empordà.

En aquest estudi es mostra, en primer lloc, que una gran majoria dels actors principals entrevistats ja creuen que el canvi climàtic és un problema molt greu, i que la preocupació per aquest tema és cada vegada més gran. La majoria d'ells va dir que les activitats humanes són una causa important del canvi climàtic, especialment en les últimes dècades. D'altra banda, els entrevistats consideren que l'augment de la temperatura de l'aire durant les últimes dècades, els canvis en les precipitacions, l'augment de la severitat de les sequeres i la disminució de la biodiversitat i la productivitat, així com dels serveis dels ecosistemes, són alguns dels efectes més urgents del canvi climàtic i amenacen greument l'àrea observada.

En la seva major part, la percepció de l'augment de la temperatura de l'aire, la sequera i la pèrdua de la biodiversitat i els ecosistemes sembla estar d'acord amb les actuals dades meteorològiques i estudis previs. En particular, les dades de temperatura de l'aire a l'estació meteorològica de l'Estartit (la més propera amb una sèrie de dades durant més de 30 anys) mostren que la temperatura va augmentar en 2,3 °C durant el període de 1971 a 2012.

A més, la ubicació dels municipis costaners i la seva exposició també els fa directament vulnerables a l'erosió costanera, la intrusió salina i l'augment del nivell del mar. La percepció dels entrevistats sobre l'augment del nivell del mar es relaciona bé amb les dades recollides per l'estació de l'Estartit, que mostra un increment de 8,2 cm del nivell del mar entre 1990 i 2012. A més, una clara majoria dels actors principals creu fermament que el futur augment de 50 cm del nivell del mar pot ocórrer en aquesta part de la Mediterrània i provocar més inundacions, l'erosió costanera i la intrusió d'aigua salada.

Pel que fa al sector turístic, i considerant l'erosió costanera, és probable que aquesta afecti a l'explotació potencial de la zona a causa d'un canvi en la superfície de les platges, i el turisme costaner en particular es pot veure afectat negativament i de forma significativa donat que la majoria dels turistes a Catalunya segueix optant per romandre en zones costaneres.

Curiosament, gairebé la meitat d'actors principals va afirmar que el canvi climàtic pot influir positivament en la seva activitat laboral en les pròximes dècades, sostenint que el canvi climàtic pot crear noves àrees de treball o ampliar les tasques dels llocs de treball existents. Finalment, més de la meitat dels entrevistats va considerar que és necessària l'adaptació al canvi climàtic, però només uns pocs d'ells van expressar un alt nivell de familiaritat amb la mitigació.

Aquesta troballa pot suggerir que fins i tot si els costos de l'adaptació són alts, més alta seria la pèrdua per a l'economia, els ecosistemes i les propietats dels Aiguamolls de l'Empordà. A l'estudi també s'observa que l'opció d'abandonar la zona (és a dir, l'emigració a altres llocs) es creu clarament acceptable per part d'alguns grups d'actors, especialment els residents més grans i estrangers. Caldria tenir en compte que hi ha hagut un augment de la població del 161% entre 1981 i 2012 a l'àrea dels Aiguamolls de l'Empordà i que el 2012, un 37 % de la població total registrada tenia nacionalitat estrangera (procedint majoritàriament de altres països europeus i, en menor mesura, del nord d'Àfrica i Llatinoamèrica).

Sandra Fatoric

AVENÇOS

Lligam emocional i reconstrucció de barris marginals per part dels seus habitants

Un estudi analitza les característiques de l'activisme ambiental urbà en barris històricament marginats de Barcelona, l'Havana i Boston. El lligam emocional que els habitants tenen amb els seus barris és la principal motivació per a l'acció, que té per objectiu la reconstrucció i revitalització comunitàries de l'entorn veïnal degradat i en decadència.

[+]

AVENÇOS

Neix SatCat, el servidor més complet d'imatges de satèl·lit de Catalunya

La UAB i el CREAM mostren la història recent del territori català vista des de l'espai a través del nou servidor SatCat. Aquesta iniciativa, pionera a l'estat espanyol, dona accés al banc d'imatges preses pels satèl·lits Landsat entre l'any 1972 i l'actualitat. La informació és pública i permetrà avançar en la recerca i l'estudi dels canvis del nostre territori.

[+]

AVENÇOS

La pols dipositada a l'oceà Antàrtic, clau per al clima des de fa més d'un milió d'anys

Un equip de científics ha quantificat per primera vegada els fluxos de pols i ferro dipositats en l'oceà Antàrtic durant els últims 4 milions d'anys. El treball palesa l'estreta relació entre les aportacions de pols i els canvis climàtics que van donar lloc a les glaciacions més intenses del Plistocè.

[+]

A FONTS

Vídeo divulgatiu sobre la integració d'immigrants a petites ciutats espanyoles

"Iberiana" és un documental elaborat pel Grup de Recerca en Migracions de la UAB, fruit del projecte d'I+D "Inmigración extranjera, sentido de lugar e identidad territorial en cinco pequeñas ciudades de España", finançat pel Ministerio de Ciencia e Innovación.

[+]

Departament de Geografia

Sandra.Fatoric@uab.cat

Si tens propostes: premsa.ciencia@uab.es

E-mail per rebre el nostre butlletí

Enviar

2014 **Universitat Autònoma de Barcelona**

DL B.11870-2012 ISSN 2014-6388